

hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir

İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları

durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır

stekli tarafından açıklama kapsamında sunulan üçüncü kişilerden alınan her iki fiyat teklifinin de Tebliğ'in yukarıya aktarılan 45.1.13.1'inci maddesine uygun şekilde düzenlendiği, aynı Tebliğ'de maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarının meslek mensubu tarafından muhafaza edileceği ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyeceği ve gerekli görülmesi halinde idare tarafından bu tutanakların meslek mensubundan istenebileceği açıklamalarına yer verildiği, bu bağlamda idarece anılan tutanakların meslek mensubundan istenilmesinin gerekli görülmediği, benzer şekilde istekli ile meslek mensubu arasında tam tasdik sözleşmesinin açıklama kapsamında sunulması gerektiği yönünde herhangi bir açıklamaya Tebliğ'de yer verilmediği, meslek mensubunun üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanı ile Ek-0.5 ve Ek-0.6 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumlu olduğu hususu da dikkate alındığında idarece yapılan işlemde mevzuata aykırılık bulunmadığı

Toplantı No : 2019/008

Gündem No : 31

Karar Tarihi : 14.02.2019

Karar No : 2019/UY.II-243

BAŞVURU SAHİBİ:

Bergiz İnşaat Anonim Şirketi-Farsel İnş. Tic. A.Ş. Ortak Girişimi,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2018/185590 İhale Kayıt Numaralı "Silvan Tüneli İkmali" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı tarafından 05.09.2018 tarihinde belli istekliler arasında ihale usulü ile gerçekleştirilen "Silvan Tüneli İkmali" ihalesine ilişkin olarak Bergiz İnşaat Anonim Şirketi-Farsel İnş. Tic. A.Ş. Ortak Girişiminin 07.01.2019 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 11.09.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 18.01.2019 tarih ve 2793 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 18.01.2019 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/99 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle,

1) İhale üzerinde bırakılan isteklinin Birim Fiyat Teklif Cetveli'nde idarece tespit edilen aritmetik hatanın 136,50 TL'den fazla olduğu, bahse konu aritmetik hatanın toplam teklif bedelinin binde birinden fazla olduğu, İdari Şartname'nin 31.5'inci maddesi çerçevesinde isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılması gerektiği,

2) Aşırı düşük teklif açıklaması istenilen iş kalemlerinin analizlerinin "paçal analiz" niteliğinde olduğu ve bu iş kalemi analizlerinin ihale dokümanı kapsamında bütün isteklilere verilmediği, ihalenin aşırı düşük teklif

sorgulaması yapılarak sonuçlandırılmasının mevzuata aykırı olduğu,

3) İhale üzerinde bırakılan isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata aykırı olduğu,

a) İsteklinin gerçekle ilgisi olmayan belgelerle teklifinin açıklama yoluna gittiği, ekipman teknik özellikleri ve sayısının yetersiz olduğu, aynı anda aynı nitelikte birden fazla makine ile yapılması gereken kazı, dolgu gibi imalatların teknik özellik güç ve kapasite yönüyle uygunluğu belgelenmemiş bir adet makine ile gerçekleştirileceği yönündeki açıklamanın gerçekçi olmadığı,

b) Birim fiyat analizlerinde amortisman değeri sıfır olan makine ve ekipman için herhangi bir maliyet öngörülmemesinin ticari hayatın olağan akışına aykırı olduğu, kendi malı makinenin muhasebe kayıtlarına göre hesabının da hatalı olduğu,

c) Maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarının teklif verme tarihinden önceki geçici vergi beyan döneminde düzenlenmiş faturalar esas alınarak hesaplanması gerekirken ön yeterlik başvuru tarihi veya ihale tarihine göre belirlendiği ve idarece teyidinin yapılması gerektiği, meslek mensubu ile mükellef arasında tam tasdik sözleşmesinin bulunmadığı, maliyet/satış tutarı tespit tutanaklarında defter tasdik bilgilerine yer verilmemesi nedeniyle açıklamanın reddedilmesi gerektiği,

d) Nakliye maliyetlerinin taşıma formülleri ile açıklanması gerekirken fiyat teklifi ile açıklanmasının mevzuata aykırı olduğu,

4) Yabancı ülkede düzenlenen iş deneyim belgelerinin teklif kapsamında sunulduğu, bahse konu belgelerdeki bilgilerin abartılı olduğu ve gerçek olmadığı, yabancı ülke düzeyinde araştırılması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

1) Başvuru sahibinin 1'inci iddiasına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Tekliflerin hazırlanması ve sunulması" başlıklı 30'uncu maddesinde "...Teklif mektubu ve geçici teminat da dahil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler bir zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve ihaleyi yapan idarenin açık adresi yazılır. Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve mühürlenir.

Teklif mektupları yazılı ve imzalı olarak sunulur. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve teklif mektubunun ad, soyad veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur. Mal alımı ihalelerinde, ihale dokümanında alternatif teklif verilebileceğine dair hüküm bulunması halinde, alternatif tekliflerde aynı şekilde hazırlanarak sunulur..." hükmü,

Aynı Kanun'un "Tekliflerin alınması ve açılması" başlıklı 36'ncı maddesinde "...Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 30 uncu maddenin birinci fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.

İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak

ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır...” hükmü,

Aynı Kanun’un “Tekliflerin değerlendirilmesi” başlıklı 37’nci maddesinde “...Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36 ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır...” hükmü yer almaktadır.

25.01.2017 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ’in 3’üncü maddesinde “Aynı Tebliğin 16.5.2.1 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

‘16.5.3. Elektronik araçlar yardımıyla tabloları (MS Excel, Numbers, LibreOffice Calc ve benzerleri) kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle

oluşan hesaplama farklılıkları, toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmeyecek ve bu farklılıklar isteklinin teklif cetvelinde yazılı birim fiyatlar esas alınarak ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilenektir. Yapılan bu düzeltme sonucu bulunan tutar, sınır değeri hesabı hariç, isteklinin teklif ve yeterlik değerlendirmesine esas nihai teklif fiyatı olarak kabul edilecektir.” açıklamasına yer verilmek suretiyle iddia konusu maddenin Tebliğ'e eklendiği,

Danıştay Onüçüncü Dairesinin 29.11.2017 tarihli ve E:2017/464 sayılı yürütmenin durdurulması isteminin kısmen kabulü kararı üzerine 31.03.2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in 1'inci maddesinde “22/8/2009 tarihli ve 27327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin 16.5.3 numaralı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.” açıklamasına yer verilerek ilgili maddenin yürürlükten kaldırıldığı,

Kamu İhale Kurumu'nun itirazı üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 05.07.2018 tarihli ve YD İtiraz No: 2018/141 sayılı itirazın kısmen kabulüyle Kamu İhale Genel Tebliği'ne eklenen 16.5.3 maddesinin yürütmesinin durdurulması kararının kaldırılmasına kararı sonrası 20.11.2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'de “Madde 1- 22/8/2009 tarihli ve 27327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinin 16.5.3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir. ‘16.5.3.Elektronik araçlar yardımıyla tablolama programları (MS Excel, Numbers, LibreOffice Calc ve benzerleri) kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıkları, toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının

değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmeyecek ve bu farklılıklar isteklinin teklif cetvelinde yazılı birim fiyatlar esas alınarak ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilecektir. Yapılan bu düzeltme sonucu bulunan tutar, sınır değer hesabı hariç, isteklinin teklif ve yeterlik değerlendirmesine esas nihai teklif fiyatı olarak kabul edilecektir.

Madde 2 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.” açıklamasına yer verilerek ilgili Tebliğ açıklamasının yeniden yürürlüğe girdiği anlaşılmaktadır.

Anılan Tebliğ’de yer alan yürürlük maddesi incelendiğinde; Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ’in yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği hükmüne yer verildiği, bu çerçevede ilgili maddelerin başlamış ve devam eden ihalelere uygulanmayacağına ilişkin herhangi bir açıklama bulunmadığı dikkate alındığında yayımı tarihinde yürürlüğe girdiği anlaşılan Tebliğ’in 16.5.3’üncü maddesinin başvuru konusu ihalenin teklif değerlendirme aşamasında uygulanması gerektiği anlaşılmaktadır.

İhale konusu işe ilişkin birim fiyat teklif cetvelinde 10 adet iş kalemi bulunduğu, ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sunulan Birim Fiyat Teklif Cetveli’nde 10’uncu sırada yer alan “200 mm Çaplı Drenaj Borusu ile Drenaj Yapılması” iş kalemi için miktar ve birim fiyatın çarpımı sonucu istekli tarafından 220.000,00 TL tutara ulaşılması gerekirken 219.863,50 TL tutarına ulaşıldığı, bahse konu iş kaleminin aşırı düşük teklif sorgulamasına konu iş kalemi olmadığı tespit edilmiştir.

Başvuruya konu ihalede istekli tarafından teklif edilen tutarın 842.241.323,50 TL olduğu, bahse konu hesaplama farklılığının ise 136,50 TL olduğu, söz konusu hesaplama farklılığının isteklinin teklifinin binde 0,000162’sine karşılık geldiği, dolayısıyla hesaplama farklılığının toplam teklif fiyatının binde birinden az olduğu anlaşılmıştır.

Ayrıca, istekli tarafından teklif edilen tutarın 842.241.323,50 TL olduğu, ihale komisyonu kararına göre ekonomik açıdan en avantajlı teklifin idarece re'sen düzeltilerek 842.241.460,00 TL olarak belirlendiği ve isteklinin fiyat ile fiyat dışı unsurlar değerlendirilmek suretiyle ulaşılan toplam puanının 92,00 olduğu, ihalede ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklifin 1.052.767.229,52 TL olduğu ve bu isteklinin fiyat ile fiyat dışı unsurlar değerlendirilmek suretiyle ulaşılan toplam puanının 87,75 olduğu, her iki teklif arasında 210.525.906,02 TL fark bulunduğu hususu dikkate alındığında, bahse konu 136,50 TL hesaplama farklılığının ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasını değiştirmediği anlaşılmıştır.

Teklif değerlendirme aşamasında yürürlükte olduğu ve uygulanması gerektiği anlaşılan Tebliğ'in yukarıya aktarılan 16.5.3'üncü maddesinde yer alan açıklamalar çerçevesinde hesaplama farklılığının toplam teklif fiyatının binde birinden az olduğu ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasını değiştirmediği hususları bir arada değerlendirildiğinde, idarece hesaplama farklılığının re'sen düzeltilmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığı anlaşılmış olup, başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

2) Başvuru sahibinin 2'nci iddiasına ilişkin olarak:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 54'üncü maddesinin birinci fıkrasında "İhale sürecindeki hukuka aykırı işlem veya eylemler nedeniyle bir hak kaybına veya zarara uğradığını veya zarara uğramasının muhtemel olduğunu iddia eden aday veya istekli ile istekli olabilecekler, bu Kanunda belirtilen şekil ve usul kurallarına uygun olmak şartıyla şikâyet ve itirazın şikâyet başvurusunda bulunabilirler." hükmü,

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İdareye şikayet başvurusu" başlıklı 55'inci maddesinde "şikayet başvurusu, ihale sürecindeki işlem veya eylemlerin hukuka aykırılığı iddiasıyla

bu işlem veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılmış olması gereken tarihi izleyen günden itibaren 21 inci maddenin (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelerde beş gün, diğer hallerde ise on gün içinde ve sözleşmenin imzalanmasından önce, ihaleyi yapan idareye yapılır. İlanda yer alan hususlara yönelik başvuruların süresi ilk ilan tarihinden, ön yeterlik veya ihale dokümanının ilana yansımaya diğer hükümlerine yönelik başvuruların süresi ise dokümanın satın alındığı tarihte başlar.

İlan, ön yeterlik veya ihale dokümanına ilişkin şikayetler birinci fıkradaki süreleri aşmamak üzere en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabilir. Bu yöndeki başvuruların idarelerce ihale veya son başvuru tarihinden önce sonuçlandırılması esastır...” hükmü,

İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in “Başvuru Süreleri” başlıklı 6'ncı maddesinde “(1) İdareye şikayet süresi; ihale sürecindeki şikayete konu işlem veya eylemlerin farkına varıldığı veya farkına varılmış olması gerektiği tarihi izleyen günden itibaren Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerine göre yapılan ihalelere yönelik başvurularda beş gün, diğer hallerde on gündür.

(2) Ancak, ilan ile ön yeterlik veya ihale dokümanına yönelik şikayetler, birinci fıkradaki süreleri aşmamak kaydıyla başvuru veya teklif sunulmadan önce en geç ihale veya son başvuru tarihinden üç iş günü öncesine kadar yapılabilir.” hükmü yer almaktadır.

Başvuru sahibinin 2'nci iddiasının ihale dokümanına ilişkin olduğu, bu nedenle, şikâyetçinin şikâyet konusu işlemi fark etmesi veya öğrenmesi gereken tarih olan 30.04.2018 tarihini izleyen 10 (on) gün içinde 10.05.2018 Perşembe günü mesai bitimine kadar idareye şikâyet başvurusunda bulunması gerekirken, bu süreyi geçirdikten sonra 07.01.2019 tarihinde idareye şikâyet başvurusunda bulunduğu anlaşılmış olup, söz konusu başvurunun süresinde olmadığı anlaşılmıştır. Bu

itibarla iddianın süre yönünden reddi gerektiği sonucuna varılmıştır.

3) Başvuru sahibinin 3'üncü iddiasına ilişkin olarak:

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş

kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

...

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek

tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

...

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanununun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

- a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,
- b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,
- c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya bunlardan alınmış fiyat teklifleri,
- ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,

d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,

e. Stoğunda bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,

f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.

İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (rnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması

halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

...

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin

doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır. Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık 2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür.

...

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmeyecektir.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir..." açıklaması yer almaktadır.

İhaleye ait İdari Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanununun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre

teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir.

Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerinin altında olması durumunda kesin teminat 40.2 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır. " düzenlemesi yer almaktadır.

İhalede teklifi aşırı düşük olduğu tespit edilen Simtay İnşaat Anonim Şirketi-Pramid Yapı Yol Enerji İnşaat Anonim Şirketi İş Ortaklığından 16.11.2018 tarihinde aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde açıklama istenen iş kalemleri listesi, açıklama istenilen iş kalemi analiz girdileri listesi ve açıklama istenmeyen analiz girdileri listesine yer verildiği, bu kapsamda "STİ-01" poz numaralı "Tünel Delme Makinesi (TDM) Kullanılarak İç Çapı 10,00 m, Dış Çapı 10,80 m ve Kazı Çapı 11,20 m Olan Tünel Kazısı ve Beton Kaplaması Yapılması" iş kalemine ilişkin açıklama istenildiği, anılan iş kalemi analiz girdileri ile analiz girdileri kapsamında yer alan yardımcı analizlere sorgulama yazısı kapsamında yer verildiği tespit edilmiştir.

28.12.2018 tarihli ihale komisyonu kararında Simtay İnşaat Anonim Şirketi-Pramid Yapı Yol Enerji İnşaat Anonim Şirketi İş Ortaklığının sunduğu aşırı düşük teklif açıklamalarının mevzuata uygun olduğu değerlendirilerek ihalenin anılan istekli üzerinde bırakıldığı tespit edilmiştir.

Simtay İnşaat Anonim Şirketi-Pramid Yapı Yol Enerji İnşaat Anonim Şirketi İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamaları incelendiğinde,

İhale üzerinde bırakılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında "Aşırı düşük savunma hukuku" başlıklı açıklama yazısına yer verildiği, bahse konu yazıda açıklama hakkında genel bilgilere yer verildiği, yazı ekinde açıklama istenilen iş kalemi ile açıklama istenilmeyen iş kalemlerine ilişkin öngörülen maliyetleri gösterir hesap cetveli bulunduğu, söz konusu cetvelde istekli tarafından öngörülen maliyet ile kâr ve genel giderlere de yer verildiği, yine açıklama kapsamında "Açıklama istenen analiz girdileri" başlıklı listeye yer verildiği, anılan listede rayici kullanılan kamu kurum ve kuruluşları bilgisine, hangi analiz girdilerine ilişkin fiyat teklifi sunulduğu bilgisine ve saatlik asgari ücret bilgisine yer verildiği, ayrıca "Açıklama istenmeyen analiz girdileri" listesine, 1 saatlik işçi çalışma süresine göre işçilik çalışma saat ücret hesabına, kullanılan rayiçler ve pozlar listesine, açıklama istenilecek iş kalemleri kapsamındaki açıklama istenilen ve istenilmeyen analiz girdileri listesine açıklama kapsamında yer verildiği anlaşılmıştır.

İdare tarafından kendilerine verilen analiz formatlarının istekli tarafından açıklama kapsamında kullanıldığı, bu kapsamda "STİ-01" poz numaralı "Tünel Delme Makinesi (TDM) Kullanılarak İç Çapı 10,00 m, Dış Çapı 10,80 m ve Kazı Çapı 11,20 m Olan Tünel Kazısı ve Beton Kaplaması Yapılması" iş kalemi kapsamında yer alan 6 adet analiz girdisi için birim fiyatlar öngörüldüğü, bahse konu analiz girdilerinin her biri için yine sorgulama yazısında yer alan yardımcı analiz formatlarının kullanıldığı, bu bağlamda bazı yardımcı analizlerde öngörülen fiyatları açıklamak amacıyla fiyat teklifleri sunulduğu, işçilik yardımcı analiz girdisi için 2018 yılı saatlik asgari ücretin öngörüldüğü, bazı yardımcı analizlerde ise alt yardımcı analizlerin kullanıldığı, yine

bazı yardımcı analizlerde ise kamu kurum ve kuruluşları rayiç fiyatlarının kullanıldığı tespit edilmiştir.

a) İstekli tarafından idareye sunulan aşırı düşük teklif açıklamasında "Teklif birim fiyatlı iş kalemlerine yönelik teklif bedelimizi oluşturan bileşenlere ilişkin fiyatlarımız açıklama istenilen ve istenilmeyen iş kalemleri de dahil olmak üzere, ihale dokümanındaki (Birim fiyat tarifleri, teknik şartname, genel teknik şartname, DSİ genelge ve şartnameleri, idari şartname, kesin projeler, sözleşme kapsamındaki diğer hususlar v.b.) hükümleri esas alınarak oluşturulmuş ve söz konusu işin yapılabiliğini ortaya koyan ..teklifimize ulaşılmıştır." ibarelerine yer verildiği tespit edilmiştir.

Yukarıya aktarılan Tebliğ açıklamaları incelendiğinde, istekliler tarafından öngörülen fiyatların hangi şekillerde açıklanacağı hususlarına yer verilmiş olup açıklama kapsamında işin yürütümü aşamasında kullanılması öngörülen makine, ekipman, teçhizatların teknik özelliklerini gösterir belgelere de açıklama kapsamında yer verileceği yönünde herhangi bir açıklama bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, istekli tarafından yapılan açıklamanın idarece verilen analiz formatlarına uygun şekilde düzenlendiği, istekli tarafından açıklama kapsamında sunulan ve üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerine konu analiz girdisi adlarının, analiz formatlarında yer alan analiz girdi adlarıyla uyumlu olduğu, bunun dışında analiz girdisinin teknik özelliklerini gösterir bilgi ve belgeye de açıklama kapsamında yer verilme zorunluluğu bulunmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca, aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde yer alan analiz formatlarında analiz girdi miktarlarına da yer verildiği, istekli tarafından yapılan açıklamada yer alan girdi miktarlarının idarece verilen analiz girdi miktarlarıyla uyumlu olduğu tespit edilmiştir.

İstekli tarafından yapılan açıklamanın miktar ve teknik özellikler yönüyle Tebliğ'in yukarıya aktarılan açıklamalarını

karşılıdığı, dolayısıyla işin yürütümü için kullanılacak araç ve ekipman sayısı ile teknik özelliklerinin yetersiz olduğu yönündeki iddianın yerinde olmadığı anlaşılmıştır.

b) İstekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerde, açıklama istenilen iş kalemi ve bu iş kalemi kapsamında yer alan analiz girdileri ve yardımcı analizlerde herhangi bir araç, makine ve ekipman için 0,00 TL (sıfır) maliyet öngörülmediği, ayrıca açıklama kapsamında amortisman değerinin sıfır alındığı yönünde herhangi bir açıklama bulunmadığı tespit edilmiş olup başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

c) Aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan, "Tünel açma makinesi (TBM)" analiz girdisine ilişkin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (03/12/2108) tarih ve (YMM2485/2018-ÖZEL-115) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalandığı ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle meslek mensubu tarafından kaşelenip mühürlenerek imzalandığı, benzer şekilde "Segmen Fabrikası (Tüm ekipmanları)" analiz girdisine ilişkin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımca düzenlenerek onaylanan (29/11/2108) tarih ve (001) sayılı maliyet tespit tutanağındaki toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalandığı ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle meslek mensubu tarafından kaşelenip imzalandığı tespit edilmiştir.

İstekli tarafından açıklama kapsamında sunulan üçüncü kişilerden alınan her iki fiyat teklifinin de Tebliğ'in yukarıya aktarılan 45.1.13.1'inci maddesine uygun şekilde düzenlendiği, aynı Tebliğ'de maliyet/satış tutarı tespit

tutanaklarının meslek mensubu tarafından muhafaza edileceği ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyeceği ve gerekli görülmesi halinde idare tarafından bu tutanakların meslek mensubundan istenebileceği açıklamalarına yer verildiği, bu bağlamda idarece anılan tutanakların meslek mensubundan istenilmesinin gerekli görülmediği, benzer şekilde istekli ile meslek mensubu arasında tam tasdik sözleşmesinin açıklama kapsamında sunulması gerektiği yönünde herhangi bir açıklamaya Tebliğ'de yer verilmediği, meslek mensubunun üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanı ile Ek-0.5 ve Ek-0.6 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumlu olduğu hususu da dikkate alındığında idarece yapılan işlemde mevzuata aykırılık bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerine dayanak maliyet/satış tutarı tespit tutanakları ve tam tasdik sözleşmesine ilişkin idarece yapılan işlemde mevzuata aykırılık bulunmadığı tespit edilmiş olup başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

d) Ařırđ düşük teklif sorgulama yazısı kapsamında "07.005/SEG", "TBM-004", "07.006/BENT" poz numaralı nakliye analiz girdilerine ilişkin nakliye analiz formatına ve analiz formatında nakliye formülü ve değerlerine yer verildiği açıklama istenilmeyen analiz girdisi olup olmadığı bilgisine 16.11.2018 tarihli ařırđ düşük teklif sorgulama yazısında yer verilmemekle birlikte istekli tarafından yapılan ek bilgi talebine idare tarafından verilen 27.11.2018 tarihli cevapta "07.005/SEG", "TBM-004", "07.006/BENT" poz numaralı nakliye analiz girdilerinin açıklama istenilmeyen analiz girdileri arasında gösterildiği anlaşılmakla birlikte idarece nakliye analiz formatına ve analiz formatında nakliye formülü ve değerlerine yer verildiği, açıklama istenilmemesine rağmen istekli tarafından sorgulama yazı ekinde yer alan nakliye analiz formatına uygun şekilde açıklama yapıldığı, bu bağlamda başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Simtay İnşaat Anonim Şirketi-Pramid Yapı Yol Enerji İnşaat Anonim Şirketi İş Ortaklığı tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının yukarıda aktarılan Kamu İhale Tebliği'nin açıklamalarına uygun olduğu, dolayısıyla itirazın şikayet sahibinin aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

4) Başvuru sahibinin 4'üncü iddiasına ilişkin olarak:

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Belgelerin sunuluş şekli" başlıklı 31'inci maddesinde "Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelerde bulunan temsilcilikleri tarafından düzenlenen belgeler dışında yabancı ülkelerde düzenlenen belgeler ile yabancı ülkelerin Türkiye'deki temsilcilikleri tarafından düzenlenen belgelerin tasdik işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine taraf ülkelerde düzenlenen ve bu Sözleşmenin 1 inci maddesi kapsamında bulunan resmi belgeler, "apostil tasdik şerhi" taşıması kaydıyla Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslugu veya Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tasdik işleminden muaftır. Apostil tasdik işleminden, belgedeki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır. Belgedeki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun; düzenlendiği ülkedeki yetkili diğer mercilerce teselsülen tasdik edilmiş olması ve apostil tasdik şerhinin tasdik silsilesindeki bir önceki merciye ilişkin olması halinde de belgenin usulüne uygun olarak sunulduğu kabul edilecektir.

b) Türkiye Cumhuriyeti ile diğer devlet veya devletler arasında, belgelerdeki imza, mühür veya damganın tasdik işlemini düzenleyen hükümler içeren bir anlaşma veya sözleşme bulunduğu takdirde, bu ülkelerde düzenlenen belgelerin tasdik işlemi, bu anlaşma veya sözleşme hükümlerine göre

yaptırılabilir.

c) (a) veya (b) bendi kapsamında sunulmayan belgeler ise aşağıdaki yöntemlerden biri ile tasdik edilmelidir:

1) Belge, doğrudan düzenlendiği ülkenin Dışişleri Bakanlığı ya da düzenlendiği ülkedeki yetkili diğer mercilerin tasdikini müteakip o ülkenin Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edildikten sonra o ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslğu tarafından tasdik edilmelidir. Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslğunun bulunmadığı ülkelerde ise tasdik işlemi bu ülkeyle ilişkilerden sorumlu Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslğu tarafından yapılır. Düzenlendiği ülkedeki yetkili diğer mercilerin tasdiki ile belgenin düzenlendiği ülke Dışişleri Bakanlığı tasdik işleminden; belgedeki bir önceki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır. Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslğu tasdik işleminden ise; imzanın doğruluğunun ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır.

2) Belge, sırasıyla düzenlendiği ülkenin Türkiye'deki temsilciliği ile Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmelidir. Düzenlendiği ülkenin Türkiye'deki temsilciliğinin tasdik işleminden; belgedeki bir önceki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tasdik işleminden ise; imzanın doğruluğunun ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır.

ç) Teselsülen yapılan tasdik işlemlerinde teyit edilecek unsurlara ilişkin eksikliklerin veya hataların sonraki merciler tarafından tasdik kapsamında giderilmesi veya düzeltilmesi halinde de belgenin usulüne uygun olarak sunulduğu kabul edilir.

d) Yabancı ülkenin Türkiye'deki temsilciliği tarafından düzenlenen belgeler, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmelidir. Bu tasdik işleminden belgedeki

imzanın doğruluğunun ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır.

e) Fahri konsolosluklarca düzenlenen belgelere dayanılarak işlem tesis edilemez.

f) İdare, tasdik işleminden muaf tuttuğu resmi niteliği bulunmayan belgeleri ön yeterlik şartnamesinde veya idari şartnamede belirtir.

(4) Başvuru veya teklif kapsamında sunulacak belgelerin tercümelere ve bu tercümelere tasdik işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Yerli istekliler ile Türk vatandaşı gerçek kişi ve/veya Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişi ortağı bulunan iş ortaklıkları veya konsorsiyumlar tarafından sunulan ve yabancı dilde düzenlenen belgelerin tercümelerinin Türkiye'deki yeminli tercümanlar tarafından yapılması ve noter tarafından onaylanması zorunludur. Bu tercüme Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tasdik işleminden muaftır.

b) Yabancı istekliler tarafından sunulan ve yabancı dilde düzenlenen belgelerin tercümelere ile bu tercümelere tasdik işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

1) Tercümelere tasdik işleminden, tercüme gerçekleştiren yeminli tercümanın imzası ve varsa belge üzerindeki mührün ya da damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır.

2) Belgelerin tercümelere, düzenlendiği ülkedeki yeminli tercüman tarafından yapılmış olması ve tercümesinde "apostil tasdik şerhi" taşıması halinde, bu tercümelere başkaca bir tasdik şerhi aranmaz. Bu tercümelere "apostil tasdik şerhi" taşıması durumunda ise tercümeleredeki imza ve varsa üzerindeki mühür veya damga, bu ülkedeki ilgili Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluk tarafından veya sırasıyla belgenin düzenlendiği ülkenin Türkiye'deki temsilciliği ile Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmelidir.

3) Türkiye Cumhuriyeti ile diğer devlet veya devletler arasında belgelerdeki imza, mühür veya damganın tasdik işlemini düzenleyen hükümler içeren bir anlaşma veya sözleşme bulunduğu takdirde, belgelerin tercümelere tasdik işlemi de anlaşma veya sözleşme hükümlerine göre yaptırılabilir.

4) Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslunun bulunmadığı ülkelerde düzenlenen belgelerin tercümelerinin, o ülkedeki yeminli tercüman tarafından yapılmış olmakla birlikte, "apostil tasdik şerhi" taşımaması durumunda ise; söz konusu tercümedeki imza ve varsa üzerindeki mühür veya damganın, sırasıyla bu ülkenin Dışişleri Bakanlığı, bu ülkeyle ilişkilerden sorumlu Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluğu veya bu ülkenin Türkiye'deki temsilciliği ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmesi gereklidir.

(5) Yabancı dilde düzenlenen belgelerin tercümelerinin, Türkiye'deki yeminli tercümanlar tarafından yapılması ve noter tarafından onaylanması halinde ise, bu tercümelerde başkaca bir tasdik şerhi aranmaz. ..." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Belgelerin sunuluş şekli" başlıklı 8'inci maddesinde "...8.5. İhale Uygulama Yönetmeliklerinin "Belgelerin sunuluş şekli" başlıklı maddesinde, yabancı ülkelerde düzenlenen belgelerin "apostil tasdik şerhi" taşınması, "apostil tasdik şerhi" taşımayan belgelerin ise o ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluğu tarafından veya sırasıyla o ülkenin Türkiye'deki temsilciliği ile Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmesi gerektiği düzenlenmiştir. Bu kapsama giren belgelerin; düzenlendiği ülkedeki yetkili diğer mercilerce belgedeki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teselsülen tasdik edilmiş olması ve apostil tasdik şerhinin veya o ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluğu tasdikinin ya da Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tasdikinin bir önceki merciye ilişkin olması halinde de usulüne uygun olarak sunulduğu kabul edilecektir..." açıklaması,

İhaleye ait İdari Şartname'nin "İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinde "...

7.4.4. Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelerde bulunan

temsilcilikleri tarafından düzenlenen belgeler dışında yabancı ülkelerde düzenlenen belgeler ile yabancı ülkelerin Türkiye'deki temsilcilikleri tarafından düzenlenen belgelerin tasdik işlemi:

7.4.4.1. Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine taraf ülkelerde düzenlenen ve bu Sözleşmenin 1 inci maddesi kapsamında bulunan resmi belgeler, "apostil tasdik şerhi" taşıması kaydıyla Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslugu veya Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tasdik işleminden muaftır. Apostil tasdik işleminden, belgedeki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır. Belgedeki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun; düzenlendiği ülkedeki yetkili diğer mercilerce teselsülen tasdik edilmiş olması ve apostil tasdik şerhinin tasdik silsilesindeki bir önceki merciye ilişkin olması halinde de belgenin usulüne uygun olarak sunulduğu kabul edilecektir.

7.4.4.2. Türkiye Cumhuriyeti ile diğer devlet veya devletler arasında, belgelerdeki imza, mühür veya damganın tasdik işlemini düzenleyen hükümler içeren bir anlaşma veya sözleşme bulunduğu takdirde, bu ülkelerde düzenlenen belgelerin tasdik işlemi, bu anlaşma veya sözleşme hükümlerine göre yaptırılabilir.

7.4.4.3. 7.4.4.1 veya 7.4.4.2 nci madde kapsamında sunulmayan belgeler ise aşağıdaki yöntemlerden biri ile tasdik edilmelidir:

1) Belge, doğrudan düzenlendiği ülkenin Dışişleri Bakanlığı ya da düzenlendiği ülkedeki yetkili diğer mercilerin tasdikini müteakip o ülkenin Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edildikten sonra o ülkedeki Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslugu tarafından tasdik edilmelidir. Türkiye Cumhuriyeti Konsolosluginun bulunmadığı ülkelerde ise tasdik işlemi bu ülkeyle ilişkilerden sorumlu Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslugu tarafından yapılır. Düzenlendiği ülkedeki yetkili diğer

mercilerin tasdiki ile belgenin düzenlendiği ülke Dışişleri Bakanlığı tasdik işleminden; belgedeki bir önceki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır. Türkiye Cumhuriyeti Konsoloslğu tasdik işleminden ise; imzanın doğruluğunun ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır.

2) Belge, sırasıyla düzenlendiği ülkenin Türkiye'deki temsilciliği ile Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmelidir. Düzenlendiği ülkenin Türkiye'deki temsilciliğinin tasdik işleminden; belgedeki bir önceki imzanın doğruluğunun, belgeyi imzalayan kişinin hangi sıfatla imzaladığının ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tasdik işleminden ise; imzanın doğruluğunun ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır.

7.4.4.4. Teselsülen yapılan tasdik işlemlerinde teyit edilecek unsurlara ilişkin eksikliklerin veya hataların sonraki merciler tarafından tasdik kapsamında giderilmesi veya düzeltilmesi halinde de belgenin usulüne uygun olarak sunulduğu kabul edilir.

7.4.4.5. Yabancı ülkenin Türkiye'deki temsilciliği tarafından düzenlenen belgeler, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmelidir. Bu tasdik işleminden belgedeki imzanın doğruluğunun ve varsa üzerindeki mühür veya damganın aslı ile aynı olduğunun teyidi işlemi anlaşılır.

...

7.4.5.1. Yerli istekliler tarafından sunulan ve yabancı dilde düzenlenen belgelerin tercümelerinin yaptırılması ve tercümelerinin tasdik işlemi, aşağıdaki şekilde yapılır.

7.4.5.1.1. Yerli istekliler ile Türk vatandaşı gerçek kişi ve/veya Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişi ortağı bulunan iş ortaklıkları veya konsorsiyumlar tarafından sunulan ve yabancı dilde düzenlenen belgelerin tercümelerinin, Türkiye'deki yeminli tercümanlar tarafından

yapılması ve noter tarafından onaylanması zorunludur. Bu tercümele Türkiye Cumhuriyeti Dışışleri Bakanlığı tasdik işleminde muafıtır....” düzenlemesi bulunmaktadır.

İstekli tarafından iş deneyimi tevsiken dört farklı iş deneyim belgesi sunulduğu, bu belgelerden ikisinin yabancı ülkede düzenlenen iş deneyim belgesi olduğu anlaşılmıştır.

İş deneyim belgeleri incelendiğinde, belgelerin anılan Yönetmelik’in yukarıya aktarılan 31’inci maddesinde ve Kamu İhale Genel Tebliği’nin 8.5’inci maddesinde yer alan belgelerin sunuluş şekillerine ilişkin hükümlerine ve İdari Şartname’nin 7.4.4. ve 7.4.5’inci maddelerine uygun olduğu tespit edilmiş olup, itirazden şikâyet dilekçesinde iş deneyim belgelerindeki bilgilerin gerçek olmadığı, abartılı ve gerçek olmayan bilgiler olduğu iddia edilmekte ise de başvuru kapsamında bu hususa ilişkin somut belge ve delil sunulmadığı anlaşıldığından başvuru sahibinin iddialarının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun’un 65’inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun’un 54’üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazden şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.